

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, szerda, 1907. november 20.

261. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

RIVA SZAPÁRY, ADRIA-PALOTA.

TEREM 275. SZÁM.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 kezdő soros pontjára 40 fillér.

A mulatság alkonya.

A magisztrátusnak azon rendelkezése, hogy a pálinkaméréseket esteli tizenegy órakor már be kell zárni, valamint az egyéb korcsma szabályozások kérdése már régen szóban volt nemcsak Fiumében, hanem mindenütt, ahol az alkohol réme ezerekenként szedte áldozatait az állami, vagy a községi, pénztárak javára. Egy egész szakirodalom is keletkezett, amely szociológiai alapon foglalkozik a kérdéssel és ennek megoldásával; de a hatalmas állami érdek mindenkor vörös vonallal húzott keresztet ezekre a humánus igyekezetekre. Százerek megromlott idegrendszerre, ezerek megbomlott agya és az utódek siralmas, degenerált sokasága áll az emberiség előtt intő szózatul az alkoholmérgezés — szabályozása érdekében. Mert az örökös elpusztításáról még csak nem almodhatunk.

Nagyot néztünk és még nagyobbat csodálkoztunk most, amikor Fiume városa se szó, se beszéd, nem nézve azt, hogy jövedelmi forrása főképpen és majdnem kizárólagosan az alkoholra kivetett fogyasztási adó képezi: becsapja az alkoholisták orra előtt a pálinkás és boros butikokat s amint látszik rá se gondolt arra, hogy az amugy is szomorúsgosan álló városi pénztár tetemes károkból fog részesedni. De vigasztaljuk magunkat azal, hogy a város polgárságának az egészségi kérdése mindenkor többet nyom a latba, mint a rideg anyagi kérdése, mert az a másik anyagi kérdés, ami az egészség és józanság kérdése jelenti, egy cseppet se rideg és materiális; inkább emberi és ideális kérdés.

Az elv tehát az, ami bennünket vezet, hogy egy olyan általános érdekért, amelynek viszonya a jövő nemzedékekre is átkos, vagy áldásos kihatással jár, az esetben a közegészségügy érdekét *fölsőbbre kell helyezni* a kisebb keretű érdekeknek, amelyek itt a városi vagyoni érdekeit és a pálinkamérők érdekeit képezik. Amikor azonban ilyen elveket állítunk magunk elé, nem szabad olyan szarvas baklövést elkövetni, amelyet a város ebben a dolgában is elkövetett. A nagyobb és általánosabb érdekeknek a kisebb és nem általános érdekek fölé emelése még nem jelenti azt, hogy e cél érdekében *áldozatokat* is hozunk, kiváltképpen akkor, amikor el is *kerülhető* az áldozat.

Az áldozatok itt a pálinkamérők, akik november hó 14-én még nem is álmodtak arról, hogy november 15-én már be kell csukniok a boltjukat este 11 órakor, szóval, amikor az gazi „szezon”-juk kezdődik. Azoknak az em-

bereknek a 11 órán felül bíró órák adtak kenyeret, amit hevenyében sem egyeseknek, sem hatóságoknak nem szabad elvenniük.

A város tehát, ha kivételesen böcs szerezett volna lenni, mondjuk, három, négyhónapos terminushoz köthette volna az ő rendelkezését, amely idő elegendő lett volna arra, hogy a pálinkamérésből élők (ezek is polgárok és ezeknek is vannak jogos érdekeik) rendezzék az ügyeiket, azaz, szabják ezemul helyzetüket a város határozataihoz. Ilyen formában megfelelt volna annak a nagy elv védelmének is, ami az általános humanitás kérdése és nem tettek volna tönkre egzisztenciákat, amit egy elv sem követel meg.

A pálinkamérők megadóztatási kérdését is újból elhész a rendelkezéshez kell szabni. Most már kisebb a jövedelmük, kisebb kell, hogy legyen a terük is. Hogy ezt a kérdést a böcs magisztrátus hogyan fogja megoldani, arra nagyon kíváncsiak vagyunk. Bizonyára nem fog úgy sietni ezzel, mint az említett rendelet hübelebalázs módjára való kibocsátásával.

A fiumei forgalmi állapotok.

A drótkötélpálya tervéről.

Fodor Ámin máv. ellenőr, a „Közlekedés” szerkesztője, lapja legutóbbi számában cikket írt „Kell-e Fiumében drótkötélpálya” címen, amelyben foglalkozik a fiumei forgalmi viszonyokkal, rámutatva azokra a körülményekre, amelyek Bayer Andor tengerészeti hatósági mérnök terve mellett s ellene szólnak. A cikk objektívítását szem előtt tartva, nem mulasztjuk el az alkalmat, hogy azt teljes terjedelmében olvasóinkkal megismertessük:

A fiumei forgalmi nehézségek elhárítása dolgában már több ízben folytak tanácskozások illetékes helyeken. De eddig ugyancsak kevés intézkedés történt a szánalmas állapotok megszüntetésére. A vizás állapotok adtak alkalmat arra, hogy a kereskedelemügyi miniszter újabb ankétet hívjon egybe, amelyen ismét egy újabb terv fölött folyt a tanácskozás. Bayer Andor tengerészeti hatósági mérnöknek a terve foglalkoztatta ezúttal az ankétezőket s az érdekes terv, a drótkötélpálya szives fogadtatásra talált.

Nagyszabású terv az, amelyet Bayer Andor a kereskedelemügyi miniszternek előterjesztett. Nem is akarom elmulasztani az alkalmat, hogy a fontos kérdéshez hozzászóljak és azt objektív nézőpontból megvilágítsam. A terv technikai részével nem foglalkozom, hiszen a technika terén nem lehet szó akadályról. Tisztázni kell azonban azt a kérdést, hogy a

tervezett drótkötélpálya meghozza-e majd a sokak szemében már most képzelt könnyítéseket a forgalom lebonyolításánál. Tisztázniunk kell ezt a kérdést már azért is, nehogy ismét olyan terv jusson a megvalósuláshoz, amely a forgalmi viszonyoknak előbb-utóbb nem felelne meg, vagy pedig az év legnagyobb időszakában használatlanul állana.

Közgazdasági és vasut-forgalmi szempontból az a kérdés merül föl, vajon van-e kilátás arra, hogy a most meglévő szénforgalmat általában bonyolítják-e le Fiume felé. Több szakíró és gyáros, valamint elsőrangú szénkereskedő véleménye az, hogy ez a hirtelenül lábrakapott angol szénbehozási láz egy fél éven belül megszűnik. Természetesen sok függ az államvasutaktól, amennyiben oly nagy mennyiségű szénre van szüksége, hogy abban az esetben, ha az eddigi arányban fogja szükségletét angol szénrel fűdözni, akkor az angol szénforgalomnak Fiume felé irányuló forgalma biztosítva volna. Szerény véleményem szerint azonban a fiumei szénforgalom az annabergi közvetlen vasuti összeköttetéssel nagy részben meg fog szűnni. A magánfogyasztók feltétlenül a jó minőségű poros szenet előnyben részesítik, az államvasut pedig szükségletének nagy részét az eddig vásárolt szénbányákból fogja fűdözni, a hiányt pedig alkalmasint a poros szénrel pótolja. Nos hát, abban az esetben, ha megszűnnék a fiumei szénforgalom, nincs szükség a drága drótkötélpályára, amelyen mint a gyakorlat eddig bizonyította, ugy sem lehet egyebet, mint nyers anyagokat szállítani. A nyers anyagok közül pedig Fiume forgalmában a szénen kívül nagyobb szerep csak a foszfátnak jut, amelyből évenként nyolc tíz hajó a behozatala. Ennek a cikknek azonban az a rossz tulajdonsága, hogy az eső módjólott árt neki, s így különös berendezéseket kellene a drótkötélpályán létesíteni. De egyoldalú is volna a szállítás. Mert, míg fölfelé mindig akadna szállítani való anyag, addig lefelé nem igen lehetne a sodronykötél kosarakat kihasználni.

A tervezők nagy tudom a fa és rizsforgalmat is ama cikkek közé sorolják, mint amelyeket a drótkötélpályán szállítani fogják. Ezzel már nem értek egyet. Mert a rizs vámárut képez, amelyet fedett kocsiakba kell rakni. A fát pedig a vasuti kocsiakból egyenesen a hajóba rakni nem lehet, de nem is szokás. Nem lehet pedig azért, mert egyszerre egy cég számára sem elegendő olyan mennyiség, hogy egy hajót megtöltsön, részben mert a termelés és a faeladás nem történhetik ily tömegesen, részben pedig azért, mert a fa eladása ugyszólván börzei módon történik s a kedvező konjunkturától függ. De különben is a fanyenyiséget osztályozni kell az elküldés előtt.

El vagyok készülve arra, hogy ez a véleményem kedvezőtlen fogadtatásra fog találni s akadnak majd, akik ellenkező véleményen lesznek. Hallottam is már egyet, még pedig mértékadó személyiségtől:

A drága völgyében lesz — úgy mond — pályaudvar, rakterület és kezelési hely. Ott lehet majd rakni a fát, kezelhetik tetszés szerint s ezzel megszűnik minden akadály.

Egy nyolc vágányu pályaudvaron, amely tulajdonképpen Fiume rendező pályaudvara akkar lenni, ilyen kezelésről szó sem lehet, mert

a faküldemények rengeteg helyet igényelnek s ezeket a rakterületeket, épp úgy, mint Brajdicán vágányokkal kellene összekötni. Szóval teljesen új fátelpre volna szükség. De minő élny származnék ebből a szállítás gyorsaságára és olcsóságára? Semmi! A vasuti kocsiból a rakterületre, onnan pedig a drótkötélpályának a fölvevő állomására kellene a fát továbbítani. Ez utóbbi talán olcsóbb volna, mint jelenleg a fuvaroköltség a teleptől a hajóig, ami egyszerű fuvarszekerekkel megy végbe. De viszont drábitaná a szállítást a drótkötélpályán való fuvarozás, amelyhez még csak hozzájárulnak az üzemzavarok, amelyek következtében sokszor egy fél, sőt egész napig nem juthatna a hajó a rakományához. Mi lenne akkor Brajdicával? A három milliós köralaku alagúttal? Maradjon az csak technikai csodának? Elég volt a föld alatti kormos, piszkos közlekedésből s a változatosság kedvéért próbáljunk most kissé a magas légtérben működni.

Suákon kikötő jó ideig nem lesz s így Brajdicát másnak mint *fapályaudvarnak* nem használható. Ha azonban meg van az elhatározás arra, hogy ott kikötő létesítsék, úgy annak kiépítését úgy terveznek, hogy Fiumével egyetemben a legnagyobb világforgalmat lebonyolíthatnák, s akkor még inkább főlegesen a drótkötélpályára.

Foglalkoztam mindazokkal a lehetőséggel, amelyek a drótkötélpályára mellett és ellene szólnak. Mellette csupán az angol szénforgalom van, de amint már előbb is említettem még abban az esetben is egyelőre volna a pályán a szállítás. A fiumei állapotokon segítő el kellene érni, sőt a reabilitációt is tekinteni. Segítségre szükség van, akkor is ha anyagi áldozatot kíván.

Most, hogy Bayer terve tanulmányozás alatt áll, kötelességemnek tartom, a már szeptember hó elején egy magasabb állású műszaki férfival megbeszéltem sőt már akkor megírt, de nyilvánosságra nem hozott tervemre a szakkörök figyelmét felhívni:

Buccari kikötőből Buccari állomásra két és fél kilométernyire ugyancsak drótkötélpályára volna építendő. Előnyei: rövid — bár kissé meredek pálya. Pályaudvar is van. Az üzemhez szükséges iramot a cement gyár, vagy a villanytelep szolgáltatná, sőt a cement gyár úgy az építéshez mint a fenntartási és üzemi költségekhez hozzá is járulna. A fiumei kikötőben hely hiányában nem volnának kénytelenek a hajók napokon át a kikötőn kívül vesztegelni hanem mielőtt Fiumében hely nincs szükség esetén a buccari öbölben köthetnének ki. Az öbölben egy ideiglenes fa móló két szénhajó részére megfelelne. Buccari állomás jelenlegi vágányzata pedig elegendő volna két hajó kocsis forgalmának a lebonyolítására. Mindenestre mentesíteni kellene Buccari állomást a brajdicai faküldeményektől, amely azonban igen könnyen volna elérhető és pedig, úgy, hogy Camarál-Moravicáról csak zárt vonatok vinnék a fát. A közben eső két-három állomás pedig szintén ily vonatokhoz adná fával rakott kocsijait. Fekhiány nem képezhet akadályt. Három-négy Fiuméba szülő nem fával rakott fékes kocsit le lehetne Brajdicáig küldeni. Azoknak Fiuméba való átküldése nem okoz nehézséget. Így Buccariban két-három vágány kizárólag arra a célra állhatna rendelkezésre.

Nem tudom vajjon kivételre kerül-e ez a szükségleti tervem, de tekintettel olcsóságára, gyors keresztül vihetőségére érdemesnek tartom azt tanulmányozás tárgyává tenni.

Ha e mellett a „Közlekedés” 5-ik számában felsorolt hiányok (vágányok, daruk, felvonók) Fiume állomásán sürgősen pótoltnának s ezen felül a kikötő záró gátja képvülne úgy jelenlegi állapotokon nagyban segítve lenne.

Ezek mellett a modern kikötő kiépítésére és fejlesztésére szükséges nagyobb szabású tervekkel sem szabad felhagyni, mert még ha nem is lesz 1917-ben önálló vámterületünk, egy hatalmas és modern kikötőre feltétlenül szüksége van. Fiume sajnos még soká sem lesz annak nevezhető.

Fodor Ármin.

UJDONSÁGOK.

— **A Giovine Fiume testvérei.** Nem mulaszthatunk el egy alkalmat sem annak bizonyítására, hogy a Giovine Fiume egyesület irredentista célokat követ s tulajdonképpen nem is állam, hanem Fiume ellen követ el árulást, amikor a friuli, pólai, trieszti irredentistákkal szűri össze a levét. Most ismét egy újabb bizonyíték a Giovine Fiume irredentistáskodásának. Üdvözlő táviratokat küldött a bécsi és gráci olasz tüntető egyetemi hallgatóknak, amelyekben *testvéreknek szólítja s üdvözlését küldi a közös eszméért folytatott harc alkalmából.* Ezt ugyan senki sem fogja a magyar haza iránt való ragaszkodásnak minősíteni.

— **A drágaságellenes bizottság első ülése.** A nemrég alakult városi drágaságellenes bizottság holnap, szerdán délután 5 órakor tartja első ülését, amelyen *Vio Ferenc dr. polgármester fog elnökölni.* A bizottság tagjai: Bruss Ármin, Dobrovich A. G., Dorigo G., Duimich G., Eidlitz Hugó, Foretich György, Jehel M. dr., Ossoinack János, Smoquina A. F., Steinacker Artur, Stupicich Péter, Sucich J., Werk A. és Zanella Rikárd.

— **Kitüntetés.** Az olasz király *Croci* Lucian abbáziai furdögazgatónak az olasz koronarendet adományozta.

— **Eljegyzés.** *Svagerkő* Lajos máv. szer-tárnok eljegyezte *Persa* Erzsike kisasszonyt, *Persa* Mihály máv. kalauz leányát.

— **Második vitaest a Társadalom Tudományi Körben.** A fiumei társadalom tudományi körben tegnap este érdekes vita kezdődött a Harden-pörről, a homosexualitástól és a degenerált sexualitástól. Az előadó *Mayländer* Sámuel dr. orvos volt, aki érdekesen vezette be a vitát s a tárgy iránt annyira fölkeeltette az érdeklődést, hogy ma este 8 órakor folytatják a tegnap megkezdett vitát.

— **Betegségek statisztikája.** A városi egészségügyi hivatalnál e hó 11-től 17-ig a következő betegségeket jelentették be: Vörheny 3, bárányhimlő 5, diftéria 1, tifusz 1, számarhurut 1, egyéb betegség 4. Ezekben kívül 2 tifuszbetegét szállítottak a városi kórházba, valamint előfordult három trachoma eset is.

— **Tömeges nyugdíjazások a MÁV-nál.** Vasuti körökben már mint bizonyos dologról beszélnek a kereskedelmi miniszter ama tervéről, hogy MÁV-nál azon főhivatalnokokat, akik hatvanadik életévüket már betöltötték, nyugdíjazza, hogy ezáltal a kisebb rangfokozatban levő alkalmazottak jobban haladhasanak előre. Közel 200 főhivatalnok nyugdíjazását rendeléi el majd legközelebb a miniszter, miáltal a hivatalnoki karban tömegesebb előléptetések és kinevezések várhatók. A MÁV fiatalabb generációja bizonyára örömmel veszi ezt a hírt.

— **Iskolamegnyitás.** A drenovai városi népiskolát, amely a Drenován uralkodó bárányhimlő járvány miatt e hó 17-ig zárva volt a mai napon a városi hatóság rendelkezésére új-ból megnyitott.

— **Hét hajótörött Fiumében.** Vasárnap reggel 6 órakor érkezett a fiumei kikötőbe Grangemouth-ból az „Elenis Statatas” gőzös. A gőzös a petróleum kikötőben vetett horgonyt. A parancsnok jelentést tett a révkapitánynak, hogy e 14-én éjjel a Passero foknál Szicília szigeténél találkozott egy „Gabrielle” nevű 66 tonnás bárkával, amelyen a parancsnokon kívül hat legény volt. A bárka Catania-ból Tuniszbe tartott. A bárka erős nyugati széllel küzdött, amely hevesen oda csapta a bárkát a hajóhoz. A legénységet a gőzösré emelték. A hét hajótörött: Scala Antal kapitány, Armélio Péter elsőlegény, Catania Pasquale, Scala József, Fedi Domokos, Pelligra János és Giardina János hajóslegények. Az esetről jelentést tettek a fiumei olasz konsulnak, aki gondoskodik a hajótöröttek hazaszállításáról.

— **Communale színház.** Ma este kertül színre hatodszor Mascagni „L'Amico Fritz” című operája. A „Sevillai borbély” ptóbái már megkezdődtek. A jövő hét folyamán kerül színre először.

— **Jelenet a kivándorlási szállodában.** Kellemetlen jelenet történt tegnap délelőtt a kivándorlási szállodának csufolt sporco buzoban. Egy igen előkelő kivándorlási tisztviselő hivatalos kötelességéhez híven a szállodát akarta megvizsgálni, mikor *Maracz*, a szálloda tulajdonosa, előlotta az utat, s megakadályozta őt kötelességének teljesítésében. A tulajdonos ellenszenvet mint értesültünk, onnan származik, hogy a főtisztviselő már többször bejelentette Maracot hanyagságért és rendellenességért. Így a múlt héten is az illemhelyek piszkossága miatt jelentette fel s a rendőrség negyven korona pénzbüntetéssel sújtotta. Később *Maracz*, akinek képzelete alig emelkedik felül a négylábú teremtmények és az ostoros legények fogalmán, visszaríadt cselekedete következményeitől, s szabaddá tette az utat. A megsértett főtisztviselő büntető feljelentést tett *Maracz* ellen.

Ez a sajnálatos eset is csak azt mutatja, hogy mennyire szükséges lenne már az új kivándorlási palota üzembe helyezése. Erről azonban még szó sincs, s mint *Kertész* belügyminiszteri tanácsos mondotta, csak hónapok múlva várható döntés.

— **Új út Ika és Icsicsi között.** Az osztrák kormány 32.000 koronát irnyozott elő az Ika és Icsicsi között építendő új út építési költségeire.

— **Elítélt kivándorló.** A rendőrség letartóztatta *Horváth Elemér* 27 éves tarinei illetőségű kivándorlót, aki hamis utlevéllel akart Amerikába jutni. Két napi elzárásra és tíz korona pénzbüntetésre ítélték és büntetésének letele után hazatoloncolják.

— **Fenicse szinkör.** Ma este teljesen új műsort mutat be a *Pathé* Fieree kinematográf cég a Fenicse szinkörben. Az új műsor annál is inkább tarthat csámot az érdeklődésre, mivel a fölvételek teljesen újak s még sehol sem adták elő.

— **A vasuti kocsikban felejtett tárgyak árverése.** A helybeli máv. állomásfőnökség ezennel közhírré teszi, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak ugymint bőöndök, táskák, kalapok, ruha és fehérművek, botok, napernyők, esernyők stb. Fiume állomásán a vasuti régi tázőri laktanyában f. év november hó 21-én délután 2 órakor megtartandó nyilvános árverés alkalmával, azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni. A befolyandó összeg a helybeli városi szegényalap gyarapítására fog fordítatni.

— **Árverés az állomáson.** A helybeli államvasuti állomásfőnökség közhírré teszi, hogy f. hó 21-én délelőtt 9 órakor, a 34. sz. raktárhelyiségében nyilvános árverezés útján a következő áruk fognak eladatni, u. m.: ónrud, mo-gyoró, ocker festék, üres hordó, liszt, üres zsák, kézműáru, ruhanemű, üres vashordó, kép, könyv, buza, csipke, üres füvegomb, Bádog-áru.

— **Mozgófényképek.** Az „Edison”-terem (Fiumara 2. sz.) legújabb műsora: Ördögi egyezés. — Egy anonim levél. — Erélyt adó varázsital.

TÁVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

A megnyitás előtt.

BUDAPEST, nov. 19. A képviselőház mai ülésének megnyitása előtt a folyosón rendkívül mozgalmas és nyugtalan hangulat uralkodott. A képviselők hevesen kikelték a horvátok obstrukciója ellen. Mindonki elnökválságról beszélt. Az izgalom csak akkor csendesedett el némileg, midőn a kormány több tagja az elnökkel együtt tanácskozássra vonult vissza az elnöki szobába.

A tanácskozáson a kormány részéről *Wekerle* Sándor miniszterelnök és *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter vettek részt. Nemsokára híre járt, hogy a tanácskozáson sikerült az elnökválságot elhárítani, minek folytán *Justh* Gyula folytatni fogja a horvátokkal a békés megegyezésre irányuló tárgyalásokat.

A ház ülése.

BUDAPEST, nov. 19. *Just* Gyula elnök pontban 11 órakor nyitja meg az ülést. Foly-

atják az új vámtarifa tárgyalását. Több horvát képviselő szólal fel horvátul a javaslat ellen, miközben *Supilót* az elnök egy közjogellenes kifejezése miatt rendre utasítja. Több oldalról közbeszólnak:

— Helyes. — Ki kell őket utasítani innen!

Szokoló Tamás odakiált a horvátoknak: — Ez már türethetetlen, ez így nem lehet tovább.

A horvátok folytatják beszédeiket, amelyeket legtöbbször *Visontai Hoffmann* és *Sümeji* éles közbeszólásai zavarnak meg. *Iusth Gyula* elnök erre mindhárom képviselőt rendre utasítja.

**Tüntetés az elnök ellen.
Just Gyula lemond.**

BUDAPEST, nov. 19. *Justh* rendreutastására a baloldal egy része tüntetően éljenzi a rendreutastott közbeszólókat. Látszik, hogy a tüntetés egyenesen *Justh* elnök ellen irányul.

Az elnök óriási zajban felfüggeszti az ülést és mindenki izgatottan tódul ki a folyosókra. *Justh* Gyulának az elnökségről való lemondását biztosra veszik.

BUDAPEST, nov. 19. *Justh* Gyula utódjául az elnöki székben *Holló Lajost* és *Bathányi Tivadart* emlegetik.

A képviselők izgatott csoportokban tárgyalták a folyosón a beállt válságos helyzetet és mint hogy a horvát obstrukció letörésére sincs közeli kilátás, senki sem tudja mit hoznak a legközelebbi napok eseményei.

A háznak rég volt oly izgalmas és lázas ülése mint a mai.

Erzsébet királyné emléke.

BUDAPEST, nov. 19. Dicsőült Erzsébet királyné emlékére ma a főváros összes templomaiban gyászmisét celebráltak. A főváros középületein és számos magánépületen gyászbölgő leng.

Ujabb földrengés Calabriában.

REGGIO CALABRIA, nov. 19. Az elmúlt éjjel újabb földrengés volt a vidéken, amely nagy riadalmat keltett a lakosság körében. A lakók elhagyták házaikat és futva menekültek. A földrengés azonban nem volt olyan heves, mint a közelmúlt időben, amikor egész községeket döntött romba. A földrengés nagyobb kárt nem okozott és csupán *Brancaleone*, *Bianco* és *Ferruzano* vidékén volt erősebben érezhető.

A génuai kikötőmunkások sztrájkja.

GENOVA, nov. 19. Alig felelték el a nemrég dult általános kikötői sztrájkot, ismét új veszedelem fenyegeti a génuai kikötőt. *Hét-száz kikötőmunkás ma sztrájkba lép.* A tárgyalás a munkaadók szövetségével megkezdődött s miután nem bérmozgalmról, hanem a munkások személyes érdekeiről van szó, remélhető, hogy rövidesen megegyezés fog köztük létrejönni.

A brüsszeli cukorkonferencia.

BRÜSSZEL, nov. 19. A brüsszeli cukorkonferencia ma megnyitott. Az orosz kiküldöttek ideérkeztek, de nem vettek részt a tanácskozásban. Hivatalos körökben remélik, hogy sikertül Oroszországot megnyerni az egyezményhez.

Suiyos kimeneteli párbaj.

ÉRSEKÚJVÁR, nov. 17. *Takács* Emil huszár főhadnagy és *Jászay* Zoltán bankhivatalnok ma súlyos föltételek mellett kardpárbajt vívtak. A párbaj *Jászay* halálos megsebesülésével ért véget.

Ujabb pestis eset.

KONSTANTINAPOLY, nov. 19. A mekai zaránokok között immár egy második pestis megbetegedés fordult elő. Az esetről jelentést tettek a nemzetközi egészségügyitanácsnak. A betegeket a kavai kórházba szállították.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.
Szerkesztő: Korcsmáros Pándor.

Kiadótulajdonos:

„A TENGERPART” lapkiadó vállalat.

Gyengéséget,

akár szervezeti fejletlenségől, akár betegségből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyögyereje, s emellett

izletes és könnyen emészthető.

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után
5% netto kamatot
térít meg feleink.
A járadékedőt a bank önmaga viseli.

VARIETÉ INTERNAZIONALE
Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdetű 9 órakor.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB

Francia és olasz

nyelvet olson tanít kitűnő módszerrel bíró kisasszony. Cím: Piazza del Mercato Coperto 2. sz. III. em. balra.

Dedakin László

Első fiumei magyar borbély és fodrász terme az Adria palotában.

különbejárati női fodrászteremmel

végez hajmosást, andolirozást minden-nemű divatos fésülést és hajmunkát, manikur és pedicure munkát az üzletben és házhoz járva jutányos áron.

**Uj műfestészeti-,
vegýtisztító- és mosó-intézet.
Brott Lajos**

Fiume Via Germania, (Mucchiné és Richtmann féle ház.)

Elvállal mindennemű tisztításokat, ugymint úri-, női- és gyermek-ruhát, keiméket, keztűt, függönyöket és szőnyeget, valamint butorszövetek, piperéket, kézimunkákat műfestészeti és vegýtisztítási célból mérsékelt árak mellett.

Háztól és házhoz szállítás. Levelező-lap elégséges!

A n. é. közönség pártfogását kéri

Brott Lajos műfesto

WEISS M.
NAGY ÁRUTERMEI
FIUME, Corso II.

Az őszi és téli idényre

Óriási készleteink érkeztek minden esztendőben. Minthogy a legjelentékenyebb gyárak készítményeinek kizárólagos elárúsítása cégünknek van fentartva és tekintettel ama óriási mennyiségekre, melyeket trieszti házunkkal egyetemben vásárolunk, módunkban van a legjobb minőségeket a legmérsékeltőbb árakon ajánlani.

Selyem- és gyapju-szövetek.	Szőnyegek és butorszövetek.
Brünni szövetek divatos színek, 120 cm. magas 60 krajczár.	Szővetfüggönyök (pároneként draperiával) 1 frt 10-től 36 frtig.
Cheviotte nagy választékban 55 krajczártól feljebb.	Legfinomabb axminster szalonszőnyegek 200+300 22 frt 50 kr.
Igen szép kamgarn szövetek, divatos színek 65 krajczártól 4 frt 50-ig.	Szmirnászőnyeg-utánzatok 200+300 6 frt 90 kr.
Angol szövetujdonságok 78 krajczártól feljebb.	Futószőnyegek a legnagyobb választékban méterje 20, 28, 38, 50 krajczár, egészen 4 frt 50-ig.

Alkalmi vétel: Himzett plus-asztalterítők 7 frt 50 kr.

Barchendek.	Pamut és lenvászon.
Velour flanellette, garantált színek, óriási választékban méterje 25 krajczár.	Saját kezelési chifonok, tengeri ló védjeggyel, egy 10 méteres vég 2 frt 20, 2 frt 70 és feljebb.
Flanell-barchend blúzoknak, elsőrendű minőség, sötét színek, 25 kr.	Kávékészlet (1 asztalterítő s 6 szalvéta) ajourszéllel 3 frt 40 kr.
Gyapju flanel, gyönyörű minták méterje 42 és 65 krajczár.	Lepedővászon, dupla magasság, varrás nélkül 60, 75, 100 kr. s feljebb.
Ezenkívül legfinomabb csikos és koczkás barchendek ruháknak, valamint barchend-pique.	Ezer vég ingvászon tengeri ló védjeggyel, egy 23 méteres vég frt 6.40.

Ajánlunk ezenkívül a legelső magyar és osztrák gyárakból fahérmű-vásznakat és asztali készleteket.

Alkalmi vétel: Tapestry futószőnyegek 1 frt 35 kr. gyapjuból, méterje

Női- és férfi-fehér-nemű.	Téli trikók.
Egy nagy tétel chifon-nőing 1 frt.	Bolyhos trikot-ingek férfiaknak drbja 75, 90 kr, 1 frt 30 és feljebb.
Finom chifon női alsószoknyák, gazdag hímzéssel 1 frt 25 kr.	Bolyhos trikot-alsónadrágok férfiaknak darabja 85 kr., 1 frt és feljebb.
Menyasszonyi kelengyék jutányos áron készíttetnek ki.	Férfi- és női trikot-alsóingek, kiváló jók 65, 75 kr. és feljebb.
Chifon férfiingek, jó minőség 1 frt 70 kr.	Fekete és színes női harisnyák 35 krtól feljebb
Féner férfi-hálóingek legfinomabb kretónból 1 70 kr.	Ezenkívül a legjobb minőségű tiszta gyapjutrikók, harisnyák, füzövdők, file d'Écot cikkek s legfinomabb selyemtrikók.

Rendkívüli választék csipkekben, hímzésekben, csipkeszövetekben és valamennyi diszaruban. Gyönyörű női bluz-ujdonságok, női konfekciók, kötenyek nők és gyermekeknek és a legválasztékosabb fehérmű gyermeknek.

WEISS M.
NAGY ÁRUTERMEI

TRIEZST, FIUME, CORSO II. BÉCS, I. GON-Corso 9. zagagasse 14.

Szabott árak! Szabott árak!

HEIM F.
modern kényelemmel
berendezett új szállódája

HOTEL DEÁK & ROYAL

Decz. 1-én megnyílik.
A table d'hôte terem
felavatása január első
napjaiban történik.

KURZ FRIGYES
szobafestő
czimfestő és mázoló,
Vicolo del Pino 9.

Elvállalok szoba- és diszlet-
festést, mázolást a legegyszerűbb
kiviteltől a leggazdagabbig.
Fa-, bádog-, vászon- és üveg-
címablák készítését a legmo-
dernebb kivitelen a legolcsóbb
árak mellett.
A n. é. közönség szives párt-
fogását kéri

mély tisztelettel
KURZ FRIGYES
Vicolo del Pino 9. szám.

Első és legjobb hírnévű órázást
Nattich Henrik
FIUME, Corso.
Chronometer és műórás.
Genfi és Glashütte-féle
angol különlegességi
gyártmányok.

Rákóci vendéglő
Az új kivándorlási palotával szemben.
Valódi magyar konyha.
Ebéd és vacsora 20 forint.
Kényelmes hely társas kuglizók
részére. Gyönyörű kerthelyiség.
Tisztelettel
GULYÁS LÁSZLÓ, vendéglős.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának
(gyár Budapest-Kőbánya) **FIUMEI FŐRAKTÁRA.**

IRODA: ÜRMÉNYI-TÉR 6. — JÉGGYÁR: CANALE-UTCA, Steinmann-ház. — TELEFON SZÁM 225

GYÓGYHATÁSÚ DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban
érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2
és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. ●▶◀● Bárhova hához is történik szállítás.
DETAIL ELÁRUSÍTÓ HEIYEK:
„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Prolungato. — A „Sa-
lomon“-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V.

MINDENKOR FRISS CSAPOLÁS:
a Bonavia szállóban, tulajdonosa: SCALA FERDINÁND; a Sorko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár
épületében, Baithányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: **RUPNIK EMIL**, Ürményi-tér 6.

<p>OH JAJ!</p> <p>Megfojt az átkozott köhögés!</p>	<p>Köhögés, rekedtség és elnyálgasodás ellen gyors és biztos hatásúak</p> <p>Egger mellpasztillái</p> <p>az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér. Fő- és szétválasztási raktár: „NADOR“ gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.</p>	<p>ÉLJEN!</p> <p>Egger-mellpasztillájai csakhamar meggyógyítják</p>
--	--	--

KAPHATÓ FIUMÉBEN: Accurti Károly, Babic Hinko, Mizzan Adorján,
Prodan János, Schindler Adolf gyógyárakban, Rosenkor. Gustav

Csak rövid időre!

Keleti, török és perzsa
szőnyegek
raktára.

FIUME, Via Municipio I. sz.

Figli di Naggi Giorgio Aidinyan
szőnyegcég.

Központi raktár: TRIESTI, Via
Cassa di Risparmio 6. sz.

CRNKOVIĆ
szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fűrdő közvetlenül, közvetlen a tengerpart
mentén, a mólótól 2 peccznyire.
Kitűnő magyar és német konyha.
Kitüntetés a német orvos kong-
resszus által.

Eredeti magyar és német fajtárok va-
lamint Müncheni és Pilseni sörök.
Utazóknak és kirándulóknak kiválóan
alkalmas hely.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.
Tulajdonos: **CRNKOVIĆ JÓZSEF.**

HIRDETÉSEK felvételnek
a kiadóhivatalban.

FEGYVEREK
vadászati, - sport- és vívőeszközök
stb. nagy raktára

Leonessa Vincenzo
FIUME, Via Andrássy 17 sz.

az Angyal és Bernardon triezsi cég főképviseletje. Alumium czikkék egyedüli raktára.
Mackanikai és fegyverkovács - műhely.

LIEBL ISTVÁN
MONTE VERDE
vendéglője a Jelačić kaszárnyával
szemben.
Kitűnő magyar konyha
Hamisitlan magyar borok.
Kőbányai p. gári sör.
Olcsó havi előfizetéssel
Feltett tekedálya.

Friedrichshof
Szálloda és Villa Heim
ABBASZIA.
Gyönyörű árnyas kert és bekerített
saját tengeri fürdővel.
Modern berendezés. — Egész éven át nyitva
Tulajdonos: HEIM F.
a Fiumei Deák szállónak 20. sz. át tartozása

Lovranában (Abbazia közvetlen
közvetlen közelében)
a „**QUARNERO**“ szállodát
és PENSIÓT

LÁTOGATJA MINDEN MAGYAR EMBER.

Tulajdonos: ZIPERA RUDOLF, az abbasziai Jeannette szálló volt szakácsa.
Kitüntetés a nagy korona-renddel a svéd király által.

Kitűnő konyha. Elegánsan berendezett balkonos szobák
gyönyörű tengeri kilátással. Remek terras.
Mérsékelt árak. Fürdők a házban.
Családok részére nagy engedmény.